

Etika a négy, öt és hat évfolyamos osztályok számára

Készítette: P. Andrásfalvy János SDB tanár

Heti óraszámok:	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Négy évfolyamos			1	1	1	1	
Öt évfolyamos			1	1	1	1	1
Hat évfolyamos	1	1	1	1	1	1	

Előzetes gondolatok az etika tantárgy tantervéhez

A Szalézi Szent Ferenc Gimnáziumban e tantárgy kialakításánál a következő szempontokat vettük figyelembe:

a) Meggondolásunkat a *Catechesi Tradendae* (Budapest, Szent István Társulat, 1980) és *A Katekézis Általános Direktóriuma* (A KLÉRUS KONGREGÁCIÓJA, Budapest (Szent István Társulat) 1998; ezen túl KÁD) irányelvei alapján igyekeztünk felépíteni és életre váltani, amely követendő célként jelöli meg a következőket:

- "A tanításnak kerek egésznek kell lennie... minden komolyságával és éltető erejével" (CT 30).
- "Az anyag épsége iránti igény nem zárja ki a különböző részek egyensúlyban tartását, megfelelő elrendezését és rangsorolását."
- De "más nyelvet igényel a tanítás továbbadása az egyik embercsoport esetében, mint a másíknál" (CT 31).

Az iskolai hitoktatás alapvetően különbözik a plébániai katekézistől. Leglényegesebb szemléletbeli különbség az, hogy a hitoktatást más tantárgyak tanításánál megszokott szakmaisággal kell előadnunk (KÁD 73). Másik hangsúlyos elem, hogy mivel a tanulók több felekezetből, legtöbbször nem gyakorló keresztényekként vesznek részt a hittanórákon, ezért számukra igyekszünk alkalmazni a kérdések kritikus, az ő kultúrájukkal párbeszédese megközelítését.

Ezen kívül lényegi eleme

- az inkulturáció (KÁD 21 és 192),
- és a tanulók bevonása és a munkában való együttműködés, gyakran induktív módszerek alkalmazásával.

b) Az ismeretanyag kiválasztását folyamatosan igyekszünk összehangolni más tantárgyak anyagmegjelölésével, hogy a vallásismeretek kellő tapasztalati és háttérismereti anyagot kapjanak.

c) Etika tantervünk minden évfolyamon évi 37 órában gondolkodik, heti 1 órás bontásban. Az elért eredményeket érdemjeggyel minősítik, amelyet a tanulók bizonyítványában is feltüntetnek.

d) Az etika tantárgyon belül időről időre hangsúlyozzuk a környezeti nevelés értékeit, mint

- a szerény életvitelt, amely a természet károsítása, szennyezése nélküli életre törekszik,
- az utódaiknak is átadandó élettér gondolatának megvalósítását,

- a természet önértékét, amely a pragmatista, haszonelvű szemléleten túl lát,
- a társadalmi igazságosságot és szolidaritást, amely kiterjed az egészséges környezet megteremtésére és megvédésére irányuló fáradozásokra.

Fejlesztési követelményeink

A rendszeresség és folyamatosság didaktikai alapelvét követve és az életkori sajátosságokhoz igazodva - egy-egy fejlődési szakasz követelményének megfelelően - kisebb ciklusokban építettünk.

A) A személyiségfejlődés 13-15 éves kori szakaszában figyelembe vesszük a közösségi élet felé fordulás, a szociális érzés, és a tettekézség tényezőinek megjelenését - Figyelembe vesszük, hogy ők már képesek akarati életükben a jó és rossz differenciáltabb szemléletére és ennek alapján gyakorlatuk formálására. Nevelésükben az önnevelés és a lelkiismeret-formálás feladatának fontosságát is hangsúlyozzuk.

B) A serdülők korcsoportjának adottságait figyelembe véve e korosztály tagjainak korábbi ismereteit hatékonyan bővítjük, és felajánljuk az ifjúkorban tudatosan vállalt szociálisan érzékeny életszemléletet és gyakorlatot.

1) A tanulóktól elvárjuk, hogy minden életszakaszban - az életszakasz sajátosságainak megfelelően - szavakban és cselekedetekben a közösség iránt felelős magatartást tanúsítsanak.

2) A legfontosabb módszertani alapelv: A jó emberi kvalitások kialakítása (vö. ÁKD 71).

Don Bosco nevelési elveivel összhangban olyan pedagógiai módszert kell kiválasztani, amely megfelel az etikaoktatásban részt vevők közösségi körülményeinek (vö. ÁKD 46).

Segédeszközeink általában

A modern pedagógiai eszközök és a tanítás-technológiai ismeretek nagy segítséget nyújtanak az ismeretek elsajátításához és mélyebb, tartósabb megszilárdításához, egyben segítséget nyújtanak az alkalmazásuknál is. Így használható a foglalkozásokon az audiovizuális eszközöknek széles skálája, a rajz, a dramatizálás megoldásaival együtt. Mindez előkészíti a serdülőknél a kép-meditáció beépítését is. Ezeket korcsoportonként más-más hangsúllyal és céllal kell alkalmaznunk a foglalkozásokon.

Az írásbeli beszámoltatás formái

Az ellenőrzési és értékelési alapelveknél a didaktika nyújtotta lehetőségekkel kell élnünk. Többek között a feladatlapos vizsgálódás különböző megoldási formáit is használhatjuk. Értékelésünkönél figyelemmel kell lennünk, hogy az etikaismeret elsajátítása mérhető és értékelhető. Alapszabályunk legyen, hogy értékelésünk mindig nevelő hatású legyen, az érdemjegyekkel mindig motiválni kívánunk az pontosabb, odaadóbb feladat teljesítésre.

Négy osztályos gimnáziumi tanterv

9. évfolyam	Éves óraszám: 37
	A témakör óraszám
1. Utazás a határokig	14
➤ Két hit, két erkölcs, két életfelfogás	
➤ Lelkiismeret, szabadság, bűn	
➤ Világvallások és kereszténység	
2. A fiatalok világa	23
➤ Neo-misztikus élmények: zene, kábítószer	
➤ Médiabálványozás	
➤ Sport, mozgás	
➤ Ünnepek és magány	
➤ Kínzó magány és a csoport	
10. évfolyam	Éves óraszám: 37
	A témakör óraszám
1. Isten	6
Ember-Isten	
Ateizmus	
Fény és sötétség	
2. Értékek, melyeket a kereszténység az „európai embernek” adott	12
Európa és kereszténység	
Biblia és európai gyökerek	
Család és Európa	
3. High tech generáció	13
Rejtett nevelők	
Divatok	
Posztmodern magány és erőszak	
4. Szexualitás	6
➤ Törékeny barátságok és szerelmek	
➤ Házasság, gyermekvállalás, abortusz	
11. évfolyam	Éves óraszám: 37
	A témakör óraszám
1. Isten	6
Ember-Isten	
Ateizmus	
Fény és sötétség	
2. Értékek, melyeket a kereszténység az „európai embernek” adott	12
Európa és kereszténység	

Biblia és európai gyökerek	
Család és Európa	
3. High tech generáció	13
Rejtett nevelők	
Divatok	
Posztmodern magány és erőszak	
4. Szexualitás	6
➤ Törékeny barátságok és szerelmek	
➤ Házasság, gyermekvállalás, abortusz	
12. évfolyam	Éves óraszám: 31
	A témakör óraszám
1. Isten	5
Ember-Isten	
Ateizmus	
Fény és sötétség	
2. Értékek, melyeket a kereszténység az „európai embernek” adott	10
Európa és kereszténység	
Biblia és európai gyökerek	
Család és Európa	
3. High tech generáció	10
Rejtett nevelők	
Divatok	
Posztmodern magány és erőszak	
4. Szexualitás	6
➤ Törékeny barátságok és szerelmek	
➤ Házasság, gyermekvállalás, abortusz	

Öt osztályos gimnáziumi tanterv

9. évfolyam	Éves óraszám: 37
	A témakör óraszám
1. Utazás a határokig	14
➤ Két hit, két erkölcs, két életfelfogás	
➤ Lelkiismeret, szabadság, bűn	
➤ Világvallások és kereszténység	
2. A fiatalok világa	23
➤ Neo-misztikus élmények: zene, kábítószer	

➤ Médiabálványozás	
➤ Sport, mozgás	
➤ Ünnepek és magány	
➤ Kínzó magány és a csoport	
10. évfolyam	Éves óraszám: 37
	A témakör óraszámja
1. Isten	6
Ember-Isten	
Ateizmus	
Fény és sötétség	
2. Értékek, melyeket a kereszténység az „európai embernek” adott	12
Európa és kereszténység	
Biblia és európai gyökerek	
Család és Európa	
3. High tech generáció	13
Rejtett nevelők	
Divatok	
Posztmodern magány és erőszak	
4. Szexualitás	6
➤ Törékeny barátságok és szerelmek	
➤ Házasság, gyermekvállalás, abortusz	
11. évfolyam	Éves óraszám: 37
	A témakör óraszámja
1. Isten	6
Ember-Isten	
Ateizmus	
Fény és sötétség	
2. Értékek, melyeket a kereszténység az „európai embernek” adott	12
Európa és kereszténység	
Biblia és európai gyökerek	
Család és Európa	
3. High tech generáció	13
Rejtett nevelők	
Divatok	
Posztmodern magány és erőszak	
4. Szexualitás	6
➤ Törékeny barátságok és szerelmek	
➤ Házasság, gyermekvállalás, abortusz	

12. évfolyam	Éves óraszám: 37
	A témakör óraszám
1. Isten	6
Ember-Isten	
Ateizmus	
Fény és sötétség	
2. Értékek, melyeket a kereszténység az „európai embernek” adott	12
Európa és kereszténység	
Biblia és európai gyökerek	
Család és Európa	
3. High tech generáció	13
Rejtett nevelők	
Divatok	
Posztmodern magány és erőszak	
4. Szexualitás	6
➤ Törékeny barátságok és szerelmek	
➤ Házasság, gyermekvállalás, abortusz	
13. évfolyam	Éves óraszám: 31
	A témakör óraszám
1. Isten	5
Ember-Isten	
Ateizmus	
Fény és sötétség	
2. Értékek, melyeket a kereszténység az „európai embernek” adott	10
Európa és kereszténység	
Biblia és európai gyökerek	
Család és Európa	
3. High tech generáció	10
Rejtett nevelők	
Divatok	
Posztmodern magány és erőszak	
4. Szexualitás	6
➤ Törékeny barátságok és szerelmek	
➤ Házasság, gyermekvállalás, abortusz	

Hat osztályos gimnáziumi tanterv

7. évfolyam	Éves óraszám: 37
	A témakör óraszám
1. Utazás a határokig	14
➤ Két hit, két erkölcs, két életfelfogás	
➤ Lelkiismeret, szabadság, bűn	
➤ Világvallások és kereszténység	
2. A fiatalok világa	23
➤ Neo-misztikus élmények: zene, kábítószer	
➤ Médiabálványozás	
➤ Sport, mozgás	
➤ Ünnepek és magány	
➤ Kínzó magány és a csoport	
8. évfolyam	Éves óraszám: 37
	A témakör óraszám
1. Utazás a határokig	14
➤ Két hit, két erkölcs, két életfelfogás	
➤ Lelkiismeret, szabadság, bűn	
➤ Világvallások és kereszténység	
2. A fiatalok világa	23
➤ Neo-misztikus élmények: zene, kábítószer	
➤ Médiabálványozás	
➤ Sport, mozgás	
➤ Ünnepek és magány	
➤ Kínzó magány és a csoport	
9. évfolyam	Éves óraszám: 37
	A témakör óraszám
1. Utazás a határokig	14
➤ Két hit, két erkölcs, két életfelfogás	
➤ Lelkiismeret, szabadság, bűn	
➤ Világvallások és kereszténység	
2. A fiatalok világa	23
➤ Neo-misztikus élmények: zene, kábítószer	
➤ Médiabálványozás	
➤ Sport, mozgás	
➤ Ünnepek és magány	
➤ Kínzó magány és a csoport	

10. évfolyam	Éves óraszám: 37
	A témakör óraszám
1. Isten	6
Ember-Isten	
Ateizmus	
Fény és sötétség	
2. Értékek, melyeket a kereszténység az „európai embernek” adott	12
Európa és kereszténység	
Biblia és európai gyökerek	
Család és Európa	
3. High tech generáció	13
Rejtett nevelők	
Divatok	
Posztmodern magány és erőszak	
4. Szexualitás	6
➤ Törékeny barátságok és szerelmek	
➤ Házasság, gyermekvállalás, abortusz	
11. évfolyam	Éves óraszám: 37
	A témakör óraszám
1. Isten	6
Ember-Isten	
Ateizmus	
Fény és sötétség	
2. Értékek, melyeket a kereszténység az „európai embernek” adott	12
Európa és kereszténység	
Biblia és európai gyökerek	
Család és Európa	
3. High tech generáció	13
Rejtett nevelők	
Divatok	
Posztmodern magány és erőszak	
4. Szexualitás	6
➤ Törékeny barátságok és szerelmek	
➤ Házasság, gyermekvállalás, abortusz	
12. évfolyam	Éves óraszám: 31
	A témakör óraszám
1. Isten	5
Ember-Isten	

Ateizmus	
Fény és sötétség	
2. Értékek, melyeket a kereszténység az „európai embernek” adott	10
Európa és kereszténység	
Biblia és európai gyökerek	
Család és Európa	
3. High tech generáció	10
Rejtett nevelők	
Divatok	
Posztmodern magány és erőszak	
4. Szexualitás	6
➤ Törékeny barátságok és szerelmek	
➤ Házasság, gyermekvállalás, abortusz	